

24. 5. 2022

Poročilo o delovanju Fiskalnega sveta v letu 2021

Fiskalni svet je po Zakonu o fiskalnem pravilu do konca maja vsakega leta dolžan Državnemu zboru Republike Slovenije oddati poročilo o delovanju v preteklem letu. Fiskalni svet je skladno s tem zakonom, sprejetim junija 2015, samostojen in neodvisen državni organ, ki pripravlja in javno objavlja ocene o skladnosti javnofinančne politike s fiskalnimi pravili. Zakon je tudi opredelil način izvajanja 148. člena Ustave RS, po katerem morajo biti prihodki in izdatki proračunov države srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presegati izdatke.

Glede na nadaljevanje epidemije so v celotnem letu 2021 veljale v marcu 2020 uveljavljene izjemne okoliščine. Te do preklica še vedno omogočajo začasno odstopanje od srednjeročnih fiskalnih ciljev, če s tem ni ogrožena srednjeročna javnofinančna vzdržnost. Ob tem je bilo v letu 2021, zlasti pa ob njegovem zaključku, možno zaznati tudi močan gospodarski odboj. Visoka letna rast BDP v letu 2021 je bila rezultat tako nizke osnove v predhodnem letu kot tudi ponovnega zagona gospodarskih potencialov ob sproščanju epidemioloških omejitev in posledičnega odpravljanja preprek gospodarskemu življenju.

Fiskalna politika se je na spreminjajoče epidemiološke razmere odzivala tako s sprejemanjem številnih začasnih ukrepov, ki so bili z epidemijo neposredno povezani, kot z uvajanjem takšnih, ki bodo položaj javnih financ spremenili trajneje. Ker ukrepi vplivajo na stanje javnih financ, jih je Fiskalni svet spremljal in analiziral v svojih – tudi novih – rednih publikacijah ter o njih izražal mnenja ob ocenah predloženih proračunskih dokumentov. Pri tem je med drugim opozarjal na pomanjkljivo transparentnost glede ocenjevanja njihovih učinkov in tovrstne pomanjkljivosti skušal nadomestiti z lastnimi ocenami. Z vsem naštetim želi Fiskalni svet povečati zavedanje nosilcev ekonomske politike, predvsem pa širše javnosti, o tveganjih za srednjeročno in dolgoročno vzdržnost javnih financ.